

## LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMAS

1996 m. birželio 6 d. Nr. I-1367  
Vilnius

*Nauja įstatymo redakcija:*  
Nr. [VIII-940](#), 1998.11.24, Žin., 1998, Nr. 109-2995 (1998.12.11)

### I DALIS BENDROSIOS NUOSTATOS

#### I SKYRIUS ĮSTATYMO PASKIRTIS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

##### **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**

Šis įstatymas nustato sveikatos priežiūros įstaigų klasifikaciją, jų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, veiklos, jos valstybinio reguliavimo pagrindus, kontrolės priemones, valdymo ir finansavimo ypatumus, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų nomenklatūrą, sveikatos priežiūros įstaigų ir pacientų santykius, atsakomybės už šio įstatymo pažeidimus pagrindus.

##### **2 straipsnis. Įstatyme vartojamos pagrindinės sąvokos ir santrumpos**

###### **1. Sveikatos priežiūros įstaiga (toliau – įstaiga):**

1) įstaiga ar įmonė, šio ir kitų įstatymų bei teisės aktų nustatyta tvarka turinti teisę teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir patarnavimus (toliau – paslaugos);

2) įstaigos ar įmonės, kuri verčiasi kita (ne sveikatos priežiūros) veikla, filialas ar padalinys, turintis teisę teikti sveikatos priežiūros paslaugas.

2. **LNSS** – Lietuvos nacionalinė sveikatos sistema, reglamentuota Sveikatos sistemos įstatymo.

3. **LNSS veiklos užsakovai** – valstybės valdymo ir savivaldos vykdomosios institucijos, taip pat Valstybinė ir teritorinės ligonių kasos.

4. **Uždaroji įstaiga** – įstaiga, kurios paslaugos prieinamos tik šio įstatymo nustatytoms gyventojų grupėms.

5. **Universiteto ligoninė** – viešoji asmens sveikatos priežiūros ir mokslo įstaiga, kartu su valstybine aukštąja mokykla vykdanči trijų pakopų medicinos studijas, teikianti visų lygių asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir tobulinanti medicinos specialistus. Universiteto ligoninės steigėjai – Sveikatos apsaugos ministerija ir valstybinė aukštoji mokykla.

6. **Sveikatos priežiūros paslaugos (toliau – paslaugos)** – įstaigos ir paslaugų užsakovų susitarimu grindžiamas įstaigos veiklos rezultatas. Paslaugų užsakovais gali būti Sveikatos sistemos įstatyme nustatyti LNSS veiklos užsakovai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

7. **Licencijavimas** – nustatymas, kad įstaigos veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, įstaigos teisės teikti paslaugas pripažinimas ir licencijos išdavimas.

8. **Valstybinis medicininis auditas** – oficiali visų nuosavybės formų juridinių ir fizinių asmenų, kurie verčiasi asmens sveikatos priežiūra, teikiamų paslaugų prieinamumo, kokybės (tinkamumo) bei ekonominio efektyvumo kontrolė ir ekspertizė.

9. **Pacientas** – asmuo, kuris naudojasi įstaigų teikiamomis paslaugomis, nesvarbu, ar jis sveikas, ar ligonis.

10. **Nemokamos paslaugos** – paslaugos, apmokamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ar privalomojo sveikatos draudimo fondo, ar savivaldybių sveikatos fondų lėšų. Šias paslaugas įstaigoms užsako ir už jas apmoka LNSS veiklos užsakovai.

11. **Akreditavimas** – įstaigos savanoriškai inicijuotas įvertinimas, ar ji atitinka nustatytus sveikatos priežiūros teikiamų paslaugų kokybės standartus, ir akreditavimo pažymėjimo išdavimas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [VIII-2035](#), 2000.10.12, Žin., 2000, Nr. 92-2875 (2000.10.31)

Nr. [X-1204](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 72-2834 (2007-06-30)

## II SKYRIUS

### ĮSTAIGŲ RŪŠYS, JŲ LICENCIJAVIMO, AKREDITAVIMO, REGISTRAVIMO IR VEIKLOS VALSTYBINIO REGULIAVIMO PAGRINDAI

#### **3 straipsnis. Įstaigų klasifikavimas**

1. LNSS įstaigoms priskiriamos licencijas sveikatos priežiūrai turinčios:
  - 1) valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros viešosios (toliau – LNSS viešosios įstaigos) ir biudžetinės įstaigos (toliau – LNSS biudžetinės įstaigos). LNSS viešosioms įstaigoms Viešųjų įstaigų įstatymas taikomas tiek, kiek neprieštarauja šiam įstatymui;
  - 2) valstybės ir savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinės ir viešosios įstaigos;
  - 3) valstybės ir savivaldybių įmonės bei įmonės, kurių daugiau kaip 50 procentų akcijų priklauso valstybei ar savivaldybei;
  - 4) kitos įmonės bei įstaigos, įstatymų nustatyta tvarka sudariusios sutartis su Valstybine ar teritorinėmis ligonių kasomis arba kitais LNSS veiklos užsakovais – šių sutarčių galiojimo laikotarpiu.
2. Pagal sveikatos priežiūros paslaugų rūšis yra šios įstaigų grupės:
  - 1) asmens sveikatos priežiūros;
  - 2) visuomenės sveikatos priežiūros;
  - 3) mišrios.
3. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pagal paslaugų teikimo laiką ir vietą yra:
  - 1) ambulatorinės;
  - 2) stacionarinės;
  - 3) mišrios.
4. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų rūšys pagal jų teikiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas yra:
  - 1) medicinos pagalbos;
  - 2) slaugos ir palaikomojo gydymo (slaugos);
  - 3) medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo;
  - 4) medicininės–socialinės ekspertizės;
  - 5) specializuotos medicininės ekspertizės;
  - 6) mišrios.
5. Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų rūšys pagal visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų asortimentą yra:
  - 1) visuomenės sveikatos monitoringo ir visuomenės sveikatos ekspertizės;
  - 2) visuomenės sveikatos saugos (maisto ir ne maisto produktų saugos, radiacinės saugos, aplinkos higienos, darbo medicinos);
  - 3) neinfekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės;
  - 4) užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės;
  - 5) visuomenės sveikatos ugdymo;
  - 6) mišrios.
6. Įstaigų suskirstymą pagal klasifikavimo požymius nustato šių įstaigų sveikatos priežiūros licencijavimą reglamentuojantys teisės aktai bei šių įstaigų nuostatai (įstatatai).

#### **4 straipsnis. Įstaigų pavadinimo naudojimas**

1. Įstaigos ženklas turi būti įregistruotas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
2. Įstaigų pavadinimai ar jų junginiai privalo atitikti jų klasifikavimo požymius.

#### **5 straipsnis. Įstaigų sveikatos priežiūros licencijavimas**

1. Įmonės, įstaigos gali teikti sveikatos priežiūros paslaugas tik gavusios licenciją ir įregistruotos Valstybiniame sveikatos priežiūros įstaigų registre.

2. Licencijas išduoda (perregistruoja), atsisako jas išduoti (perregistruoti), licencijų galiojimą sustabdo, atnaušina ir panaikina Valstybinė akreditavimo tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba).

3. Licencijų išdavimo tvarką ir reikalavimus licencijai gauti nustato Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos Sveikatos priežiūros licencijavimo taisyklės, kuriose nurodoma:

- 1) licencijuojama veikla;
- 2) licenciją išduodančios institucijos įgaliojimai;
- 3) dokumentai, reikalingi licencijai gauti;
- 4) dokumentų nagrinėjimo tvarka ir terminai;
- 5) licencijų rūšys ir jų išdavimo sąlygos;
- 6) pakartotinio licencijos išdavimo ar perregistravimo tvarka;
- 7) išduodamų licencijų registravimo tvarka;
- 8) atsisakymo išduoti licencijas atvejai;
- 9) licencijuojamos veiklos sąlygos, tarp jų licencijos turėtojų teisės ir pareigos;
- 10) licencijos sąlygų laikymosi priežiūros tvarka;
- 11) licencijos galiojimo sustabdymo, atnaujinimo bei panaikinimo atvejai ir tvarka;
- 12) licencijos formos rekvizitai.

4. Sveikatos priežiūros licencijavimo taisyklėse gali būti nurodyti ir kiti reikalavimai bei sąlygos.

5. Licencijų išdavimo bei licencijuojamos veiklos sąlygos neturi priklausyti nuo licenciją įgyjančios įmonės ar įstaigos rūšies.

6. Licencijos išduodamos neribotam laikotarpiui, tačiau privalo būti perregistruojamos. Pirmą kartą išduotos licencijos turi būti perregistruojamos po dvejų metų, o vėliau – kas penkeri metai.

7. Licencija arba motyvuotas raštiškas atsisakymas išduoti (perregistruoti) licenciją turi būti pateikti įmonei ar įstaigai per keturiasdešimt kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti (perregistruoti), gavimo dienos.

8. Už licencijos išdavimą (perregistravimą) mokama valstybės rinkliava.

9. Akreditavimo tarnyba turi teisę atsisakyti išduoti licenciją, jeigu:

- 1) pateikti ne visi dokumentai licencijai gauti;
- 2) pateikti dokumentai neatitinka nustatytų reikalavimų ar netinkamai įforminti;
- 3) licencijai gauti įmonė ar įstaiga pateikia neteisingus duomenis ar suklaidotus dokumentus;
- 4) įmonės ar įstaigos sveikatos priežiūros sąlygos neatitinka teisės aktuose nustatytų licencijuojamos veiklos reikalavimų.

10. Sustabdyti ar panaikinti licencijos galiojimą Akreditavimo tarnyba gali savo iniciatyva, sveikatos priežiūros veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų ar įstaigos laikinojo administratoriaus teikimu. Akreditavimo tarnyba per penkias kalendorines dienas nuo sprendimo priėmimo apie jį turi raštu pranešti įstaigai.

11. Akreditavimo tarnyba turi teisę licencijos galiojimą sustabdyti:

- 1) įstaigos iniciatyva;
- 2) kai paaiškėja, kad licencijai gauti įstaiga pateikia neteisingus duomenis ar suklaidotus dokumentus;

3) kai sveikatos priežiūros veiklą kontroliuojančios valstybės institucijos nustato, kad įstaiga per einamuosius metus pakartotinai pažeidė Lietuvos Respublikos įstatymus, kitus teisės aktus, reguliuojančius licencijuojamą veiklą;

4) kai praėjo daugiau kaip devyniasdešimt kalendorinių dienų nuo dienos, kai licencija turėjo būti perregistruota, o įstaiga nepateikė paraiškos ją perregistruoti;

5) įstaigos laikinojo administratoriaus, revizijos metu nustačiusio teisės aktų pažeidimus įstaigoje, teikimu.

12. Terminą, kuriam sustabdomas licencijos galiojimas, nustato Akreditavimo tarnyba. Terminas negali būti ilgesnis kaip trys mėnesiai. Šis terminas gali būti pratęstas Sveikatos apsaugos ministro įsakymu.

13. Akreditavimo tarnyba įstaigos prašymu turi teisę priimti sprendimą atnaujinti jos licencijos galiojimą tik įsitikinusi, kad yra pašalinti pažeidimai, dėl kurių buvo sustabdytas licencijos galiojimas. Išlaidas, susijusias su licencijos galiojimo atnaujinimu, apmoka įstaiga.

14. Akreditavimo tarnyba turi teisę panaikinti licencijos galiojimą:

- 1) įstaigos iniciatyva;
- 2) kai gautas pranešimas apie įstaigos likvidavimą arba reorganizavimą (kai įstaiga, kaip savarankiškas ūkio subjektas, nutraukia veiklą);
- 3) jei, sustabdžius licencijos galiojimą, įstaiga per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų ar nesikreipė dėl licencijos galiojimo atnaujinimo;
- 4) sveikatos priežiūros veiklą kontroliuojančios valstybės institucijų teikimu, jei, joms sustabdžius dalies ar visų paslaugų teikimą, įstaiga per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų;
- 5) kai per einamuosius metus gauna pakartotiną sveikatos priežiūros veiklą kontroliuojančios valstybės institucijų teikimą sustabdyti įstaigos licencijos galiojimą.

15. Akreditavimo tarnybos sprendimas atsisakyti išduoti (perregistruoti) licenciją, sustabdyti, atnaujinti ar panaikinti jos galiojimą gali būti įstatymų nustatyta tvarka apskūstas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Apskundimas Akreditavimo tarnybos sprendimų vykdymo nesustabdo.

16. Apie licencijos išdavimą, jos galiojimo sustabdymą, atnaujinimą ar panaikinimą Akreditavimo tarnyba skelbia savo interneto svetainėje.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-287](#), 2001 04 19, Žin., 2001, Nr. 39-1357 (2001 05 09)

Nr. [XI-886](#), 2010-06-08, Žin., 2010, Nr. 71-3558 (2010-06-19)

## **6 straipsnis. Įstaigų akreditavimas sveikatos priežiūrai**

1. Įstaigos, turinčios licenciją ir ne mažesnę kaip trejų metų atitinkamos rūšies sveikatos priežiūros paslaugų teikimo patirtį, turi teisę kreiptis dėl akreditavimo sveikatos priežiūrai.

2. Įstaigas akredituoja ar jų akreditavimą panaikina Akreditavimo tarnyba, priimdama sprendimą Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintų Akreditavimo sveikatos priežiūrai nuostatų nustatyta tvarka.

3. Akreditavimo tarnybos sprendimas akredituoti įstaigą ar neakredituoti įstaigos turi būti priimtas ne vėliau kaip per šimtą dvidešimt kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų akreditavimui, gavimo dienos. Akreditavimo tarnyba apie priimtą sprendimą privalo raštu informuoti įstaigą ne vėliau kaip per penkias kalendorines dienas.

4. Įstaiga akredituojama ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui.

5. Išlaidas, susijusias su akreditavimu, apmoka akreditavimą inicijavusi įstaiga.

6. Akreditavimo tarnybos sprendimas per dvidešimt kalendorinių dienų nuo jo priėmimo dienos įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

7. Akreditavimo reikalavimus rengia aukštosios mokyklos bei mokslo įstaigos kartu su sveikatos priežiūros specialistų organizacijomis. Akreditavimo reikalavimų rengimą užsako, juos tvirtina ir registruoja Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija.

## **7 straipsnis. Licencijuotų įstaigų registravimas**

1. Licencijas gavusios Įstaigos registruojamos Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Licencijuotos įstaigos turi būti įregistruotos ir Valstybiniame sveikatos priežiūros įstaigų registre (toliau – Įstaigų registras). Įstaigos turi būti įregistruotos ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo licencijos išdavimo dienos.

3. Įstaigų registrą steigia, įstaigas jame registruoja bei jį tvarko Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija.

4. Įstaigų registras yra valstybės registrų integralios sistemos dalis ir yra antrinis registras. Įstaigų registro nuostatus tvirtina Vyriausybė.

## **8 straipsnis. Įstaigų registro duomenų naudojimas**

1. Juridiniai ir fiziniai asmenys Įstaigų registro duomenimis turi teisę naudotis šio registro nuostatų nustatyta tvarka.

2. Įstaigų registro duomenimis apie Vidaus reikalų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos uždarytą įstaigą turi teisę naudotis tik Įstaigų registro tvarkytojas ir Vyriausybės įstaigos.

## **9 straipsnis. Teisės aktai ir norminiai dokumentai, nustatantys įstaigų veiklą**

1. Įstaigų veiklą nustato:
  - 1) šis ir kiti įstatymai, Vyriausybės nutarimai, kiti teisės aktai;
  - 2) Lietuvos standartai, taip pat tarptautiniai ir užsienio šalių standartai, įteisinti Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka;
  - 3) Lietuvos medicinos normos, patvirtintos sveikatos apsaugos ministro įsakymais;
  - 4) Lietuvos higienos normos, patvirtintos sveikatos apsaugos ministro įsakymais;
  - 5) sveikatos priežiūros metodikos, patvirtintos sveikatos apsaugos ministro įsakymais;
  - 6) įstaigų įstatai (nuostatai).
2. Jeigu Lietuvoje nėra galiojančių įstaigos veiklai reikalingų teisės aktų ar norminių dokumentų, įstaiga Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka parengia ir įstaigos vadovas įsakymu patvirtina įstaigos vidaus standartus, sveikatos priežiūros metodikas.
3. Įstaigų vidaus standartai, sveikatos priežiūros metodikos negali prieštarauti Lietuvos Respublikos įstatymams ir šio straipsnio 1 dalyje išvardytiems teisės aktams.
4. Įstaigų įstatus (nuostatus) tvirtina jų steigėjai įstatymų nustatyta tvarka.

#### **10 straipsnis. Sveikatos apsaugos ministerijos teisės įstaigų veiklos valstybinio reguliavimo klausimais**

Sveikatos apsaugos ministerija:

- 1) šio įstatymo nustatyta tvarka steigia, reorganizuoja ar likviduoja jai pavaldžias LNSS įstaigas;
- 2) šio įstatymo nustatyta tvarka kartu su valstybinėmis aukštosiomis mokyklomis ar valstybinėmis mokslo įstaigomis steigia, reorganizuoja ir likviduoja įstaigas;
- 3) tvarko įstaigų registrą;
- 4) nustato pavaldžioms įstaigoms privalomas sveikatos priežiūros užduotis ir jų finansavimo bei įgyvendinimo tvarką;
- 5) teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl garantijų suteikimo paskoloms, kurias LNSS įstaigos ima iš kredito įstaigų;
- 6) nustato sveikatos priežiūros tinkamumo ir priimtumo reikalavimus;
- 7) kartu su Finansų ministerija rengia pasiūlymus Vyriausybei dėl valstybės biudžeto asignavimų LNSS įstaigoms;
- 8) prognozuoja sveikatos priežiūros specialistų poreikį ir formuoja valstybės užsakymą rengti šiuos specialistus;
- 9) kontroliuoja, kaip įstaigos laikosi sveikatos priežiūros būtinųjų sąlygų, įstatymų, kitų teisės aktų ir norminių dokumentų reikalavimų;
- 10) kartu su Vidaus reikalų ar Krašto apsaugos ministerija nustato paslaugų teikimo krašto apsaugos sistemos ar vidaus reikalų sistemos uždaruose įstaigose tvarką ir kartu su šiomis ministerijomis kontroliuoja, kaip šiose įstaigose laikomasi teisės aktų ir norminių dokumentų reikalavimų;
- 11) suderinusi su Lietuvos statistikos departamentu, tvirtina įstaigų veiklos statistikos formas, įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarką;
- 12) kartu su Valstybine ligonių kasa nustato minimalius LNSS įstaigų išdėstymo, jų struktūros reikalavimus bei paslaugų poreikį;
- 13) vykdo kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas funkcijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1122](#), 2010-11-12, *Žin.*, 2010, Nr. 139-7106 (2010-11-27)

#### **11 straipsnis. LNSS įstaigų išdėstymo, jų struktūros reikalavimų bei paslaugų poreikio nustatymas**

1. LNSS įstaigų minimalius išdėstymo, jų struktūros reikalavimus bei paslaugų poreikį nustato Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Valstybine ligonių kasa.
2. LNSS įstaigų steigėjai ir įstaigos privalo užtikrinti, kad būtų įgyvendinti minimalūs LNSS įstaigų išdėstymo ir jų struktūros reikalavimai.

#### **12 straipsnis. Investicijos sveikatos priežiūrai**

1. Investicijomis sveikatos priežiūrai laikoma lėšų naudojimas paslaugų asortimentui plėsti, naujoms sveikatos priežiūros technologijoms įgyvendinti, sveikatos priežiūros prieinamumui ir kokybei (tinkamumui) gerinti.

2. Investicijų sveikatos priežiūrai ekonominio skatinimo tvarką nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

### **13 straipsnis. Paslaugų kainų valstybinis reguliavimas**

1. LNSS įstaigų teikiamų paslaugų kainas nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

2. LNSS nepriklausančių įstaigų teikiamų paslaugų kainas nustato jų valdymo organai ar savininkai šių įstaigų įstatuose nustatyta tvarka.

3. LNSS įstaigos privalo teikti fiziniams ir juridiniams asmenims rašytinę informaciją, įskaitant ir konfidencialią, apie pacientą ir jam suteiktas paslaugas Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos teikimo ir šios paslaugos apmokėjimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

### **14 straipsnis. LNSS asmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų privatizavimas**

LNSS asmens sveikatos priežiūros viešosios įstaigos ar jų savarankiški funkciniai padaliniai gali būti privatizuojami įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, jei:

- 1) atsisakoma jiems išduoti licenciją;
- 2) jiems išduota licencija panaikinama;
- 3) yra Valstybinės medicininio audito inspekcijos išvada dėl tolesnio įstaigos veiklos netikslingumo;
- 4) yra kiti įstatymų numatyti atvejai.

### **15 straipsnis. LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių, filialų vadovų ir sveikatos priežiūros specialistų priėmimo į darbą tvarka**

1. Valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai į darbą priimami viešo konkurso būdu. Universitetų ligoninių vadovai į darbą priimami viešo konkurso būdu penkeriems metams. Viešą konkursą organizuoja ir jo nuostatus tvirtina atitinkamos įstaigos steigėjas arba visuotinis dalininkų susirinkimas.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų padalinių ir filialų vadovai į darbą priimami viešo konkurso būdu. Universitetų ligoninių padalinių ir filialų vadovai į darbą priimami viešo konkurso būdu penkeriems metams. Viešą konkursą organizuoja ir jo nuostatus tvirtina atitinkamos įstaigos vadovas. Įstaigos vadovas turi teisę organizuoti padalinių ir filialų vadovų atestaciją.

3. LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialų vadovais gali būti asmenys, kurie atitinka Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus kvalifikacinius reikalavimus. LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai privalo periodiškai tobulinti vadovavimo įstaigai gebėjimus. Privalomo tobulinimosi tvarka nustatoma sveikatos apsaugos ministro įsakymu.

4. Valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai negali dirbti ir šių įstaigų padalinių ar filialų vadovais.

5. LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialų vadovų teises ir pareigas nustato šių įstaigų įstatai (nuostatai) ir pareiginės instrukcijos.

6. Universitetų ligoninių sveikatos priežiūros specialistai į darbą priimami viešo konkurso būdu penkeriems metams. Viešą konkursą organizuoja ir jo nuostatus tvirtina atitinkamos įstaigos vadovas. LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų ar jų filialų ir padalinių vadovai bei šių įstaigų sveikatos priežiūros specialistai į darbą priimami ir iš darbo atleidžiami Darbo kodekso nustatyta tvarka ir pagrindais.

7. Šio straipsnio 1–5 dalių nuostatos netaikomos tų LNSS biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialų vadovams, kurių steigėja yra Krašto apsaugos ministerija ar Vidaus reikalų ministerija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1044](#), 2007-01-18, *Žin.*, 2007, Nr. 17-630 (2007-02-08)

Nr. [X-1204](#), 2007-06-26, *Žin.*, 2007, Nr. 72-2834 (2007-06-30)



**Įstatymas papildomas 15<sup>1</sup> straipsniu nuo 2012 m. sausio 1 d.:**

**15<sup>1</sup> straipsnis. LNSS viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų darbo apmokėjimo tvarka**

1. LNSS viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų (toliau – vadovaujantieji darbuotojai) darbo apmokėjimo sąlygos nustatomos šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Vadovaujančiųjų darbuotojų mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios algos dalių.

2. LNSS stacionariųjų viešųjų įstaigų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurių išlaidos yra apmokamos (kompensuojamos) iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis nustatomas atsižvelgiant į įstaigos lygmenį ir apskaičiuojamas valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį dauginant iš koeficiento:

- 1) LNSS rajono lygmens viešųjų įstaigų vadovų – 12;
- 2) LNSS regiono lygmens viešųjų įstaigų vadovų – 13,8;
- 3) LNSS respublikos lygmens viešųjų įstaigų (išskyrus universiteto ligonines) vadovų – 15,6;

LNSS respublikos lygmens universiteto ligoninių vadovų – 17,6.

3. LNSS viešųjų įstaigų, kurios neskirstomos į Sveikatos sistemos įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodytus lygmenis, tačiau nurodytos šio įstatymo 39 straipsnyje, vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis nustatomas atsižvelgiant į praėjusių kalendorinių metų įstaigos vidutinį darbuotojų skaičių ir apskaičiuojamas valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį dauginant iš koeficiento:

- 1) LNSS viešųjų įstaigų, kuriose dirba iki 10 darbuotojų, vadovų – 6;
- 2) LNSS viešųjų įstaigų, kuriose dirba nuo 11 iki 100 darbuotojų, vadovų – 7;
- 3) LNSS viešųjų įstaigų, kuriose dirba nuo 101 iki 200 darbuotojų, vadovų – 8;
- 4) LNSS viešųjų įstaigų, kuriose dirba nuo 201 iki 300 darbuotojų, vadovų – 9;
- 5) LNSS viešųjų įstaigų, kuriose dirba nuo 301 iki 500 darbuotojų, vadovų – 11;
- 6) LNSS viešųjų įstaigų, kuriose dirba daugiau negu 500 darbuotojų, vadovų – 13,8.

4. Naujai įsteigtų šio straipsnio 3 dalyje nurodytų LNSS viešųjų įstaigų vadovų mėnesinės algos, mokamos pirmaisiais įstaigos veiklos metais, pastoviosios dalies dydį nustato steigėjas (steigėjai), atsižvelgdamas (atsižvelgdami) į šio straipsnio 3 dalyje nurodytus įstaigų skirstymo kriterijus.

5. LNSS viešųjų įstaigų vadovų pavaduotojų mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis nustatomas 20–50 procentų mažesnis už įstaigos vadovui nustatytą mėnesinės algos pastoviosios dalies dydį.

6. LNSS viešųjų įstaigų vadovaujančių darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies dydis priklauso nuo praėjusių kalendorinių metų įstaigos veiklos finansinių rezultatų ir nustatomas vieneriems metams. Įstaigos veiklos finansinių rezultatų vertinimo kiekybinius ir kokybinius rodiklius ir vadovaujančiųjų darbuotojų mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo tvarką tvirtina sveikatos apsaugos ministras. Visais atvejais mėnesinės algos kintamosios dalies dydis negali viršyti 20 procentų vadovaujančiajam darbuotojui nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio. Mėnesinės algos kintamoji dalis negali būti nustatoma, jeigu praėjusių metų įstaigos veiklos finansiniai rezultatai yra neigiami.

7. LNSS viešųjų įstaigų vadovaujančiajam darbuotojui už gerus darbo rezultatus ir gerą darbo pareigų atlikimą paskutinį kalendorinių metų mėnesį iš sutaupytų viešosios įstaigos lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, gali būti išmokama premija, kuri negali būti didesnė už tą mėnesį mokamos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydį.

8. LNSS viešųjų įstaigų vadovaujantiems darbuotojams, su kuriais nutraukiama darbo sutartis šalių susitarimu pagal Darbo kodekso 125 straipsnį, gali būti išmokamos kompensacijos, kurių suma negali viršyti trijų jų vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių, apskaičiuotų Vyriausybės nustatyta tvarka.

*Įstatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [XI-1563](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 86-4177 (2011-07-13)

**16 straipsnis. Įstaigų raštvedyba**

1. Įstaigų raštvedyba tvarkoma lietuvių kalba. Medicinos dokumentai (ligos ar slaugos istorija, ambulatorinė kortelė, procedūrų paskyrimai ir kt.) pildomi lietuvių kalba. Ligos diagnozė, vaistų paskyrimai bei receptai gali būti rašomi ir lotynų kalba.

2. Įstaigų dokumentų saugojimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.
3. Krašto apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijų įsteigtų įstaigų dokumentų saugojimo tvarką reglamentuoja įstaigos steigėjas, suderinęs su Sveikatos apsaugos ministerija.

## **II DALIS**

### **SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOS**

#### **I SKYRIUS**

#### **LNSS NEPRIKLAUSANČIOS ĮSTAIGOS**

##### **17 straipsnis. LNSS nepriklausančių įstaigų steigimas**

LNSS nepriklausančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo klausimus reguliuoja Įmonių įstatymas, Viešųjų įstaigų įstatymas, Įmonių rejestro įstatymas, atskirų įmonių rūšių įstatymai, kiti įstatymai bei teisės aktai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-593](#), 2001-11-13, *Žin.*, 2001, Nr. 97-3419 (2001-11-21)

Nr. [X-1044](#), 2007-01-18, *Žin.*, 2007, Nr. 17-630 (2007-02-08)

##### **18 straipsnis. LNSS nepriklausančių įstaigų veiklos apribojimai**

LNSS nepriklausančios įstaigos gali teikti visų rūšių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, išskyrus asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, įrašytas į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą.

##### **19 straipsnis. LNSS nepriklausančių įstaigų veiklos ypatumai**

1. LNSS nepriklausančių įstaigų išlaidos už būtinosios medicinos pagalbos pacientams suteikimą atlyginamos iš juridinių ir fizinių asmenų, savo neteisėta veikla padariusių žalą šių pacientų sveikatai, lėšų. Šių išlaidų atlyginimo iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų pagrindus ir tvarką reglamentuoja Sveikatos draudimo įstatymas.

2. Medicininė laikinojo nedarbingumo ekspertizė LNSS nepriklausančiose įstaigose atliekama Sveikatos apsaugos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų nustatyta tvarka.

3. LNSS nepriklausančios įstaigos gali naudotis LNSS įstaigų paslaugomis (tyrimais, specialistų konsultacijomis ir kt.) tik pagal sudarytas su šiomis įstaigomis sutartis. Už paslaugas apmokama sutartinėmis kainomis, kurios negali būti mažesnės už nustatytas LNSS įstaigoms.

4. LNSS nepriklausančios įstaigos pagal savo kompetenciją ir savo lėšomis privalo įgyvendinti būtinąsias visuomenės sveikatos priežiūros priemones, kurias nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

5. Jeigu LNSS nepriklausančios įstaigos įstatymų nustatyta tvarka gauna lėšų iš valstybės arba savivaldybių biudžetų, Sveikatos apsaugos ministerija bei jos įgalioti Valstybės kontrolės pareigūnai, savivaldybių kontrolieriai turi teisę tikrinti, kaip tos lėšos naudojamos.

#### **II SKYRIUS**

#### **LNSS ĮSTAIGOS**

##### **20 straipsnis. LNSS biudžetinės įstaigos samprata ir steigėjai**

1. LNSS biudžetinė įstaiga yra iš valstybės ar savivaldybių biudžetų visiškai arba iš dalies išlaikoma įstaiga. Ji tai pat gali gauti lėšų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo, sveikatos fondų, gauti kitų nebiudžetinių lėšų.

2. LNSS biudžetinių įstaigų, išlaikomų iš valstybės biudžeto, steigėjai gali būti Vyriausybė, Sveikatos apsaugos ministerija, valstybinės tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija.

3. Biudžetinių įstaigų, išlaikomų iš savivaldybių biudžetų, steigėjos yra savivaldybių tarybos.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

##### **21 straipsnis. Lietuvos Respublikos teisės aktai, nustatantys biudžetinių įstaigų steigimą, veiklą, reorganizavimą ir likvidavimą**



Biudžetinių įstaigų steigimo, veiklos, valdymo, reorganizavimo ir likvidavimo klausimus reguliuoja Biudžetinių įstaigų įstatymas, Sveikatos sistemos įstatymas, šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai.

## **22 straipsnis. Biudžetinių įstaigų valdymo, veiklos ir lėšų naudojimo ypatumai**

1. Biudžetinių įstaigų valdymo organų sudarymo tvarką, kompetenciją, funkcijas ir atsakomybę nustato Biudžetinių įstaigų nuostatai. Biudžetinės įstaigos valdymo organas yra administracija, kuri valdo įstaigą jos nuostatuose nustatyta tvarka. Biudžetinėje įstaigoje gali būti sudaromi kolegialūs valdymo organai, kurių nuostatus tvirtina įstaigos administracijos vadovas.

2. Biudžetinė įstaiga turi teisę sudaryti sveikatos priežiūros sutartis su LNSS veiklos užsakovais, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis dėl nemokamų ir mokamų paslaugų teikimo, gauti nebiudžetinių lėšų už mokamų paslaugų teikimą. Visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinės įstaigos turi teisę verstis su jų kompetencija susijusia leidybos veikla ir iš šios veiklos gauti nebiudžetinių lėšų.

## **23 straipsnis. LNSS asmens sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų nomenklatūra**

LNSS asmens sveikatos priežiūros biudžetinės įstaigos yra:

- 1) sporto medicinos centrai;
- 2) sutrikusio vystymosi kūdikių namai;
- 3) Nacionalinis transplantacijos biuras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- 4) Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- 5) šiame ir kituose įstatymuose nustatytos asmens sveikatos priežiūros uždarnosios biudžetinės įstaigos;
- 6) priklausomybės ligų centrai;
- 7) kitos LNSS biudžetinės įstaigos, kurių nomenklatūrą nustato Vyriausybė.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [VIII-1943](#), 2000.09.19, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2579 (2000.10.11)

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

## **24 straipsnis. LNSS valstybės ir savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų nomenklatūra**

1. LNSS savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinė įstaiga yra savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

2. LNSS valstybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinės įstaigos, kurių steigėja yra Sveikatos apsaugos ministerija:

- 1) Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba ir jai pavaldžios teritorinės įstaigos;
- 2) Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija;
- 3) Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras;
- 4) Radiacinės saugos centras;
- 5) Ekstremalių situacijų sveikatai centras;
- 6) Valstybinis psichikos sveikatos centras;
- 7) Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras;
- 8) Higienos institutas;
- 9) kitos visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos, įsteigtos kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka.

3. LNSS savivaldybių ir valstybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų pavyzdinius nuostatus tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

## **25 straipsnis. Uždarnosios biudžetinės įstaigos samprata, jos steigimo ir veiklos ypatumai**

1. Uždaroji biudžetinė įstaiga yra iš valstybės turto ir biudžeto lėšų įsteigta ir išlaikoma biudžetinė įstaiga, teikianti įstatymuose nurodytoms asmenų grupėms nustatytas paslaugas ir vykdanči sveikatos programas.

2. Uždarnosios biudžetinės įstaigos gali būti steigiamos tik tikrosios tarnybos karių ir kariūnų, asmenų, esančių laisvės atėmimo ir kardomojo kalinimo vietose, policijos areštinėse, skirstymo

punktuose, psichikos ligonių, padariusių visuomenei pavojingą veiką ir pripažintų nepakaltinamais, nelegalių imigrantų asmens sveikatos priežiūrai. Šios įstaigos taip pat vykdo visuomenės sveikatos priežiūros priemones, įrašytas į Vidaus reikalų ministerijos ar Krašto apsaugos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą.

3. Teisę steigti uždaryją biudžetinę įstaigą psichikos ligonių, padariusių visuomenei pavojingą veiką ir pripažintų nepakaltinamais, sveikatos priežiūrai turi Sveikatos apsaugos ministerija. Teisę steigti uždarysias biudžetines įstaigas tikrosios tarnybos karių, asmenų, esančių laisvės atėmimo ir kardomojo kalnimo vietose, policijos areštiniuose, skirstymo punktuose, nelegalių imigrantų sveikatos priežiūrai taip pat turi kitos įstatymų numatytos valstybės institucijos, suderinusios su Sveikatos apsaugos ministerija.

4. Uždaryjū biudžetinių įstaigų, steigiamų krašto apsaugos ir vidaus reikalų sistemose, nuostatus tvirtina jų steigėjai, suderinę su Sveikatos apsaugos ministerija.

5. Uždarysios biudžetinės įstaigos valstybinis medicininis auditas atliekamas Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka.

## **26 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos samprata ir statusas**

1. LNSS viešoji įstaiga yra iš valstybės ar savivaldybės turto ir lėšų įsteigta viešoji įstaiga, teikianti jos įstatuose nustatytas paslaugas pagal sutartis su užsakovais.

2. Viešoji įstaiga yra ne pelno įstaiga. Gautų pajamų ji negali skirstyti steigėjams, o jas naudoja tik įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka.

## **27 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos steigėjai**

1. LNSS viešosios įstaigos steigėjais gali būti:

- 1) Sveikatos apsaugos ministerija;
- 2) (neteko galios nuo 2010 m. liepos 1 d.);
- 3) savivaldybių tarybos;
- 4) valstybės aukštosios mokyklos kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, gavusios Vyriausybės leidimą;
- 5) valstybinės švietimo ir mokslo įstaigos kartu su Sveikatos apsaugos ministerija, gavusios Vyriausybės leidimą.

2. LNSS įstaigų steigėjai jų kompetencijai priskirtas funkcijas gali įgalioti vykdyti ir kitas institucijas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

## **28 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos steigėjo (steigėjų) kompetencija**

LNSS viešosios įstaigos steigėjo (steigėjų) kompetencijai priklauso:

- 1) priimti, keisti ir papildyti LNSS viešosios įstaigos įstatus;
- 2) nustatyti privalomas veiklos užduotis;
- 3) gauti informaciją apie LNSS viešosios įstaigos veiklą;
- 4) įstatymo nustatyta tvarka nustatyti ar dalyvauti nustatant paslaugų kainas bei jų apskaičiavimo metodikas;
- 5) nustatyti LNSS viešosios įstaigos išlaidų, skirtų darbo užmokesčiui ir medikamentams, normatyvus arba pavesti juos patvirtinti pačiai LNSS viešajai įstaigai;
- 6) organizuoti viešą konkursą LNSS viešosios įstaigos administracijos vadovo pareigoms eiti ir tvirtinti šio konkurso nuostatus. Sudaryti su konkursą laimėjusiu asmeniu darbo sutartį, taip pat šią sutartį nutraukti įstatymų nustatyta tvarka;
- 7) detalizuoti LNSS viešosios įstaigos turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo tvarką Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;
- 8) nustatyti valdymo organų narių ir revizoriaus atlyginimus;
- 9) steigti LNSS viešosios įstaigos filialus, reorganizuoti ir likviduoti LNSS viešąją įstaigą;
- 10) turėti kitokių teisių ir pareigų, jei jos neprieštaruja įstatymams.

## **29 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos įstatai**

1. Įstatai yra teisinis dokumentas, kuriuo LNSS viešoji įstaiga vadovaujasi.

2. LNSS viešosios įstaigos įstatuose turi būti nurodyta:
- 1) įstaigos pavadinimas;
  - 2) buveinė;
  - 3) įstaigos steigėjai;
  - 4) steigėjų teisės, pareigos;
  - 5) įstaigos veiklos sritis, tikslai ir uždaviniai;
  - 6) steigėjų susirinkimo kompetencija ir sušaukimo tvarka (jei yra keli steigėjai);
  - 7) stebėtojų tarybos kompetencija ir šios tarybos sušaukimo tvarka;
  - 8) viešo konkurso administracijos, padalinių, filialų vadovų priėmimo į darbą organizavimo ir sveikatos priežiūros specialistų priėmimo į darbą tvarka;
  - 9) valdymo organų sudarymo ir jų narių atšaukimo tvarka, šių organų kompetencija, funkcijos ir atsakomybė;
  - 10) filialų steigimo bei likvidavimo tvarka;
  - 11) disponavimo įstaigos turtu tvarka;
  - 12) lėšų šaltiniai ir lėšų naudojimo tvarka;
  - 13) finansinės veiklos kontrolė;
  - 14) įstatų keitimo ir papildymo tvarka;
  - 15) įstaigos reorganizavimo ir likvidavimo tvarka;
  - 16) įstaigos veiklos terminai;
  - 17) kitos su įstaigos veiklos ypatumais (specifika) susijusios nuostatos, neprieštaraujančios įstatymams.
3. Iniciatyvos teisę keisti ir papildyti įstatus turi įstaigos administracija, jos kolegialus valdymo organas ir steigėjas (steigėjai bendru sprendimu). Pakeistus ar papildytus įstatus tvirtina steigėjas (steigėjai).
4. Įstatų pakeitimai ir papildymai įsigalioja nuo jų teisinio perregistravimo įstatymų nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1044](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 17-630 (2007-02-08)

### **30 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos valdymo organai**

1. Viešojoje įstaigoje turi būti administracijos vadovas, kuris įstatymų nustatyta tvarka sudaro darbo sutartis su sveikatos priežiūros specialistais ir kitais įstaigų darbuotojais ir jas nutraukia. Administracijos vadovas, suderinęs su įstaigos stebėtojų taryba, tvirtina įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką. Administracijos vadovo kitas funkcijas ir kompetenciją nustato LNSS viešosios įstaigos įstatai.
2. Būtinai LNSS viešosios įstaigos valdymo organas yra administracija. Ji organizuoja ir valdo įstaigos veiklą. Administracijos darbo reglamentą tvirtina administracijos vadovas.
3. Viešojoje įstaigoje turi būti vyriausiasis finansininkas (buhalteris) arba jo funkcijas gali atlikti pagal sutartį kitas juridinis asmuo ar juridinio asmens teisių neturinti įmonė.

### **31 straipsnis. LNSS viešųjų įstaigų patariamieji valdymo organai**

1. LNSS asmens sveikatos priežiūros viešosios įstaigos privalo turėti stebėtojų tarybą, gydymo tarybą, slaugos tarybą. LNSS visuomenės sveikatos priežiūros viešoji įstaiga, kuri verčiasi antrine ar tretine sveikatos priežiūra, privalo turėti stebėtojų tarybą.
2. LNSS viešųjų įstaigų kolegialių valdymo organų narių skaičių, šių organų formavimo tvarką, jų narių teises ir pareigas, darbo apmokėjimo sąlygas bei atsakomybę nustato įstaigos įstatai.

### **32 straipsnis. Valstybės aukštųjų mokyklų, valstybinių mokslo įstaigų ir Sveikatos apsaugos ministerijos įsteigtų įstaigų administracijos vadovai**

Viešą konkursą valstybės aukštųjų mokyklų, valstybinių mokslo įstaigų ir Sveikatos apsaugos ministerijos įsteigtų įstaigų administracijos vadovų pareigoms eiti organizuoja valstybės aukštoji mokykla ar mokslo įstaiga kartu su Sveikatos apsaugos ministerija. Darbo sutartį su konkursą laimėjusiu įstaigos vadovu sudaro ir ją nutraukia sveikatos apsaugos ministras.

### **33 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos stebėtojų taryba**

1. LNSS viešosios įstaigos veiklos viešumui užtikrinti sudaroma stebėtojų taryba.
2. LNSS viešosios įstaigos stebėtojų taryba (toliau - stebėtojų taryba) yra patariamasis organas, sudaromas penkeriems metams.
3. LNSS viešosios įstaigos, išskyrus valstybės aukštųjų mokyklų ar valstybinių mokslo įstaigų ir Sveikatos apsaugos ministerijos įsteigtas įstaigas, stebėtojų taryba sudaroma iš dviejų įstaigos steigėjo (steigėjų) bendru sprendimu paskirtų atstovų; vieno savivaldybės, kurios teritorijoje yra įstaiga, tarybos paskirto tarybos nario; vieno savivaldybės, kurios teritorijoje yra įstaiga, tarybos paskirto visuomenės atstovo ir įstaigos sveikatos priežiūros specialistų profesinių sąjungų paskirto vieno atstovo.
4. Valstybės aukštųjų mokyklų ar valstybinių mokslo įstaigų ir Sveikatos apsaugos ministerijos įsteigtų įstaigų stebėtojų taryba sudaroma iš dviejų Sveikatos apsaugos ministerijos paskirtų atstovų, valstybės aukštųjų mokyklų ar valstybinių mokslo įstaigų vadovų paskirtų dviejų atstovų; vieno savivaldybės, kurios teritorijoje yra valstybės aukštoji mokykla, tarybos paskirto tarybos nario; vieno savivaldybės, kurios teritorijoje yra valstybinė mokslo įstaiga, tarybos paskirto visuomenės atstovo ir vieno šios įstaigos sveikatos priežiūros specialistų profesinių sąjungų paskirto atstovo.
5. Į stebėtojų tarybą negali įeiti asmenys, kurie dirba įstaigos administracijoje, Valstybinėje ar teritorinėje ligonių kasoje, taip pat sveikatos draudimo įmonėje.

### **34 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos gydymo taryba ir slaugos taryba**

1. LNSS viešosios įstaigos gydymo taryba (toliau - gydymo taryba) sudaroma iš įstaigos padalinių ir filialų gydytojų.
2. Gydymo taryba svarsto asmens sveikatos priežiūros organizavimo ir tobulinimo klausimus, periodiškai rengia klinikinės konferencijas, svarsto naujų asmens sveikatos priežiūros technologijų įsigijimo klausimus. Gydymo taryba svarstomais klausimais gali teikti rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus įstaigos administracijai. Jei įstaigos administracija su pasiūlymu nesutinka, gydymo taryba savo pasiūlymą gali pateikti steigėjui (steigėjams).
3. Asmens sveikatos priežiūros viešosios įstaigos slaugos taryba (toliau - slaugos taryba) sudaroma iš įstaigos padalinių ir filialų slaugos specialistų.
4. Slaugos taryba svarsto pacientų slaugos organizavimo ir tobulinimo klausimus. Ši taryba svarstomais klausimais gali teikti rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus įstaigos administracijai. Jei įstaigos administracija su pasiūlymu nesutinka, slaugos taryba savo pasiūlymą gali pateikti steigėjui (steigėjams).
5. Gydymo ar slaugos tarybai pirmininkauja įstaigos administracijos vadovas arba jo įgaliotas administracijos darbuotojas. Gydymo tarybos, slaugos tarybos sudarymą, šių tarybų teises ir pareigas, darbo tvarką, narių teises, pareigas, jų paskyrimo ir atšaukimo, darbo apmokėjimo sąlygas bei atsakomybę nustato viešųjų įstaigų įstatai.

### **35 straipsnis. LNSS viešosios įstaigos medicinos etikos komisija**

1. LNSS viešojoje įstaigoje sudaroma medicinos etikos komisija, kuri kontroliuoja, kaip laikomasi medicinos etikos reikalavimų.
2. LNSS viešosios įstaigos medicinos etikos komisijos sudarymo ir veiklos tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinti Sveikatos priežiūros įstaigos medicinos etikos komisijos pavyzdiniai nuostatai.

### **36 straipsnis. Viešosios įstaigos turtas**

1. Viešosios įstaigos turtą sudaro ilgalaikis materialusis turtas, turtas, gautas kaip labdara ar parama, turtas, gautas pagal testamentą, finansiniai ištekliai ir kitas su įstaigos veikla susijęs teisėtai įgytas turtas.
2. Valstybės ir savivaldybių institucijos (steigėjai) turtą viešosioms įstaigoms perduoda panaudos pagrindu įstatymų ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.
3. LNSS viešosios ir valstybės visuomenės sveikatos priežiūros viešosios įstaigos ilgalaikį materialųjį turtą parduoti, perleisti, išnuomoti, įkeisti, taip pat laiduoti ar garantuoti juo kitų subjektų prievolių įvykdymą gali tik raštiškai leidus steigėjui (steigėjams) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Tokį leidimą valstybės aukštųjų mokyklų ar valstybinių švietimo ir mokslo įstaigų ir Sveikatos apsaugos ministerijos įsteigtoms įstaigoms duoda Sveikatos apsaugos ministerija.

4. Viešoji įstaiga, pardavusi susidėvėjusį ar jos veiklai nereikalingą materialųjį turtą bei vertybes, gautas pajamas naudoja įstatuose nustatyta tvarka.

### **37 straipsnis. Viešosios įstaigos likvidavimas**

1. Viešosios įstaigos likvidavimo pagrindas gali būti:
  - 1) pasibaigęs įstatuose nustatytas įstaigos veikimo laikas;
  - 2) steigėjo (steigėjų) sprendimas likviduoti viešąją įstaigą, priimtas įstatymų ir įstaigos įstatų nustatyta tvarka;
  - 3) teismo sprendimas likviduoti viešąją įstaigą už įstatymų nustatytus teisės pažeidimus.
2. Institucija, nutarusi likviduoti įstaigą, skiria likvidatorių, nustato likvidavimo terminus, inventorizacijos ir turto perėmimo tvarką. Nuo likvidatoriaus paskyrimo dienos administracija ir kiti valdymo organai netenka įgaliojimų, jų funkcijas atlieka likvidatorius.
3. Likviduojamos viešosios įstaigos dokumentai saugomi Archyvų įstatymo nustatyta tvarka.
4. Likviduojant įstaigą, jos darbuotojai atleidžiami Darbo sutarties įstatymo nustatyta tvarka.
5. Sudarius viešosios įstaigos likvidavimo aktą, apie įstaigos likvidavimą viešai skelbiama du kartus ne mažesniu kaip vieno mėnesio intervalu.
6. Likęs turtas perduodamas steigėjams įstatuose nustatyta tvarka.

### **38 straipsnis. Viešosios įstaigos likvidatoriaus įgaliojimai**

1. Viešosios įstaigos likvidatorius turi įstaigos administracijos vadovo teises ir pareigas. Jis atstovauja likviduojamai įstaigai valstybės ar savivaldybių institucijose, teisme, santykiuose su kitais juridiniais ir fizineis asmenimis.
2. Viešosios įstaigos likvidatorius:
  - 1) parengia likvidavimo laikotarpio pradžios įstaigos finansinę ataskaitą (likvidavimo balansą);
  - 2) įstatymų nustatyta tvarka atsiskaito su kreditoriais;
  - 3) baigia vykdyti prievolės pagal anksčiau sudarytus įstaigos sandorius ir sudaro sandorius, susijusius su įstaigos likvidavimu;
  - 4) likusį viešosios įstaigos turtą perduoda steigėjui (steigėjams);
  - 5) sudaro viešosios įstaigos likvidavimo aktą;
  - 6) likviduotą įstaigą išregistruoja įstatymų nustatyta tvarka.
3. Likvidatorius yra atsakingas įstaigai ir steigėjui (steigėjams) už nuostolius, kurie susidarė dėl jo kaltės.

### **39 straipsnis. LNSS savivaldybių ir valstybės asmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų nomenklatūra**

1. LNSS savivaldybių asmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų nomenklatūra:
  - 1) pirminės sveikatos priežiūros centrai;
  - 2) poliklinikos;
  - 3) ambulatorijos;
  - 4) psichikos sveikatos centrai;
  - 5) šeimos gydytojų kabinetai;
  - 6) greitosios medicinos pagalbos stotys ar skyriai;
  - 7) palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės;
  - 8) ligoninės;
  - 9) medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo įstaigos.
2. Valstybės asmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų, kurios yra pavaldžios Sveikatos apsaugos ministerijai, nomenklatūra:
  - 1) ligoninės;
  - 2) kraujo donorystės įstaigos;
  - 3) specializuotos ligoninės, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo įstaigos.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [IX-1931](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2004, Nr. 4-37 (2004-01-07)

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

### **40 straipsnis. Neteko galios nuo 2010 m. liepos 1 d.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1044](#), 2007-01-18, *Žin.*, 2007, Nr. 17-630 (2007-02-08)

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

#### **41 straipsnis. LNSS įstaigų finansavimas iš valstybės ir savivaldybių biudžetų**

1. Iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų sveikatos priežiūrai:
  - 1) išlaikomos šio ir kitų įstatymų numatytos uždarnosios biudžetinės įstaigos;
  - 2) išlaikomos biudžetinės įstaigos, kurių steigėjai yra Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos (ministerijos, valstybinės tarnybos);
  - 3) finansuojama pabėgėlių, nelegalių imigrantų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra;
  - 4) finansuojamos Sveikatos apsaugos ministerijos kartu su Vidaus reikalų ministerija ar Krašto apsaugos ministerija nustatytos visuomenės sveikatos priežiūros priemonės Krašto apsaugos ministerijai ir Vidaus reikalų ministerijai pavaldžiuose daliniuose ir įstaigose;
  - 5) finansuojamos visuomenės sveikatos priežiūros priemonės, skirtos užkirsti kelią pavojingoms ir ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms atsirasti ir paplisti, užkrečiamųjų ligų protrūkiams ir epidemijoms likviduoti, taip pat užkirsti kelią radiacinių avarijų ir ekologinių nelaimių medicininėms pasekmėms atsirasti ir priemonės joms likviduoti;
  - 6) finansuojamos valstybinės sveikatos programos;
  - 7) finansuojami medicinos mokslo taikomieji tyrimai pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintas prioritetines programas, jei šie tyrimai skirti LNSS valdymo ir gyventojų sveikatos saugos, grąžinimo ir stiprinimo, paslaugų tinkamumo, prieinamumo, jų teikimo, socialinio teisingumo plėtojimo aktualioms problemoms spręsti.
2. Iš savivaldybės biudžeto asignavimų, skirtų sveikatos priežiūrai:
  - 1) išlaikomos biudžetinės įstaigos, kurių steigėja yra savivaldybių taryba;
  - 2) teikiama papildoma parama savivaldybių tarybų nustatytų kategorijų socialiai remtinų asmenų sveikatos priežiūrai;
  - 3) finansuojamos privalomosios savivaldybių sveikatos programos;
  - 4) finansuojamos Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytos pirminės visuomenės sveikatos priežiūros priemonės. Šios priemonės turi būti suderintos su Lietuvos savivaldybių asociacija.
3. Viešosios įstaigos turi teisę gauti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų paslaugoms teikti pagal sveikatos priežiūros sutartis su Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės meru.
4. LNSS įstaigų nepaprastosios išlaidos gali būti finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ir per valstybės investicijų programas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, *Žin.*, 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)

#### **42 straipsnis. LNSS įstaigų nemedicininės veiklos išlaidų apskaita**

Jei LNSS įstaiga ne tik atlieka sveikatos priežiūrą, bet ir verčiasi nemedicine veikla, ji privalo tvarkyti atskirą sveikatos priežiūros ir nemedicininės veiklos išlaidų apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka.

#### **43 straipsnis. Studentų ir gydytojų rezidentų studijų ir darbo bei sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos kėlimo LNSS įstaigose finansavimo tvarka**

1. LNSS įstaigų, kuriose vyksta studentų ir rezidentų studijos ir kuriose rezidentai dirba gydytojais rezidentais, išlaidos, susijusios su studentų ir gydytojų rezidentų studijomis ir darbo užmokesčiu, kompensuojamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.
2. LNSS įstaigos turi teisę apmokėti studentų ir gydytojų rezidentų studijas, su gydytojais rezidentais ir kredito įstaigomis sudaryti paskolos sutartis rezidentų gerovei užtikrinti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.
3. LNSS įstaigų sveikatos priežiūros specialistų profesinio tobulinimosi išlaidos apmokamos Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-1377](#), 2007-12-13, *Žin.*, 2007, Nr. 138-5643 (2007-12-29)

### **III SKYRIUS**



## **ĮSTAIGŲ TEISĖS IR PAREIGOS**

### **44 straipsnis. Įstaigų teisės**

Sveikatos priežiūros įstaigų teises nustato Sveikatos sistemos įstatymas, šis ir kiti įstatymai bei teisės aktai.

### **45 straipsnis. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pareigos**

Asmens sveikatos priežiūros įstaigai privaloma:

- 1) užtikrinti būtinąją medicinos pagalbą;
- 2) įgyvendinti būtinąsias visuomenės sveikatos priežiūros priemones pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą;
- 3) teikti tik tas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurios nurodytos įstaigai išduotoje licencijoje;
- 4) naudoti tik tas sveikatos priežiūros technologijas, kurios yra nustatyta tvarka aprobuotos ir (ar) leistos naudoti Lietuvos Respublikoje. Medicinos gaminiai turi būti įtraukti į Medicinos gaminių registrą, kurio nuostatus tvirtina Sveikatos apsaugos ministerija;
- 5) pildyti ir saugoti pacientų ligos istorijas, ambulatorines korteles bei teikti informaciją apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;
- 6) užtikrinti lygias pacientų teises į teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas;
- 7) atlyginti teikiant paslaugas paciento sveikatai padarytą žalą;
- 8) saugoti paciento medicininę paslaptį, išskyrus atvejus, kai asmens sveikatos priežiūros įstaiga privalo pateikti informaciją apie pacientą arba kai pacientas duoda sutikimą skelbti informaciją apie jo sveikatos būklę;
- 9) informuoti teisės aktų nustatyta tvarka Sveikatos apsaugos ministeriją, įstaigų steigėjus ar savininkus apie įstaigoje įvykusius vidaus infekcijų atvejus ir protrūkius, kitus žalos pacientų sveikatai padarymo atvejus;
- 10) teikti nemokamas planinės sveikatos priežiūros paslaugas, įsitikinus, kad pacientas turi teisę tokias paslaugas gauti.

### **46 straipsnis. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų vidaus tvarkos taisyklės**

1. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos privalo turėti vidaus tvarkos taisykles ir užtikrinti, kad jos būtų prieinamos pacientams susipažinti.
2. Vidaus tvarkos taisyklėse turi būti nurodyta:
  - 1) pacientų kreipimosi į įstaigą tvarka;
  - 2) nemokamų paslaugų nomenklatūra ir asortimentas, jų teikimo tvarka;
  - 3) pacientų teisės ir pareigos įstaigoje;
  - 4) pacientų lankymo, išrašymo ir perkėlimo į kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas tvarka;
  - 5) ginčų ir konfliktų tarp įstaigos ir pacientų sprendimo tvarka;
  - 6) informacijos pacientui ir jo artimiesiems apie jo sveikatos būklę teikimo tvarka;
  - 7) ligos istorijų, ambulatorinių kortelių, kitų dokumentų nuorašų darymo, išdavimo pacientui ar kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims tvarka;
  - 8) įstaigos administracijos, kitų pagalbinių tarnybų darbo laikas;
  - 9) darbų saugą reglamentuojančių įstatymų, kitų teisės aktų ir norminių dokumentų nuostatos;
  - 10) paciento turimų dirbinių iš brangiųjų metalų, brangių protezų ir pinigų registravimo bei saugojimo tvarka.
3. Įstaigos darbuotojai privalo turėti pareigines instrukcijas.

### **47 straipsnis. Paciento guldymo į stacionarinę įstaigą tvarka**

1. Draudžiama paguldyti į stacionarinę įstaigą asmenį be jo sutikimo.
2. Draudžiama paguldyti į stacionarinę įstaigą nepilnametį ar neveiksnų asmenį be jo įstatyminių atstovų sutikimo.
3. Paciento ar jo įstatyminių atstovų sutikimo nereikia:
  - 1) kai yra grėsmė asmens gyvybei ir jis pats dėl to negali tokio sutikimo duoti;
  - 2) kai yra grėsmė nepilnamečio ar neveiksnaus asmens gyvybei, o jo įstatyminių atstovų negalima greitai surasti;

3) kitais įstatymų numatytais atvejais.

4. Asmens skubaus paguldymo į įstaigą tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

#### **48 straipsnis. Pacientų registravimas asmens sveikatos priežiūros įstaigose**

1. Įstaigos privalo tvarkyti pacientų apskaitą bei Sveikatos apsaugos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai teikti pacientų sveikatos priežiūros patvirtintos formos ataskaitas. Turi būti tvarkoma kiekvieno paciento ligos ar slaugos istorija, ambulatorinė kortelė ar apie jo kreipimąsi turi būti pažymima registracijos žurnale. Šių dokumentų originalai saugomi įstaigoje.

2. Pacientų apskaitos ir pacientų sveikatos priežiūros ataskaitų pateikimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

#### **49 straipsnis. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pareigos pacientui mirus**

1. Pacientui mirus, įstaiga privalo ne vėliau kaip per dvylika valandų pranešti apie tai jo šeimos nariams, jo įstatyminiams atstovams arba paciento prieš mirtį nurodytiems asmenims.

2. Paciento mirties įstaigoje patvirtinimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

3. Pacientui mirus įstaigoje, patologoanatominis jo lavono tyrimas daromas, jei:

1) reikalauja mirusiojo šeimos nariai ar jo įstatyminiai atstovai;

2) mirtis staigi ar netikėta;

3) neaiški mirties priežastis;

4) mirštama po chirurginių intervencijų, diagnostikos ir gydymo procedūrų;

5) mirštama nuo profesinių ar infekcinių ligų arba įtariama, jo g mirties priežastis profesinė ar infekcinė liga;

6) miršta naujagimis ar vaikas;

7) miršta nėščioji ar gimdyvė;

8) miršta asmuo, neišbuvęs stacionare dvidešimt keturių valandų;

9) kitais įstatymų numatytais atvejais.

4. Pacientui mirus, jo lavono teisės medicinos ekspertizė daroma, jei:

1) mirtis įvyksta nuo sužalojimo, apsinuodijimo ar kriminalinio aborto;

2) nežinoma mirusiojo asmenybė;

3) įtariama, jog staigios mirties priežastis yra smurtas;

4) kitais būdais negalima nustatyti mirties priežasties;

5) kitais įstatymų numatytais atvejais, gavus teisėsaugos institucijų reikalavimą.

5. Įstaiga garantuoja mirusiojo kūno nemokamą apsaugą iki tol, kol jį atsiims mirusiojo šeimos nariai, jo įstatyminiai atstovai arba paciento prieš mirtį nurodyti asmenys, bet ne ilgiau kaip keturias paras po patologoanatominio tyrimo ar teisės medicinos ekspertizės.

6. Pasibaigus šio straipsnio 5 dalyje nurodytam terminui, įstaiga mirusiojo kūną perduoda teritorinei lavoninei.

#### **50 straipsnis. Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos pareigos**

1. Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms privaloma:

1) įgyvendinti būtinausias visuomenės sveikatos priežiūros priemones;

2) teikti tik tas paslaugas, kurios nurodytos įstaigai išduotoje licencijoje;

3) naudoti tik tuos tyrimo metodus ir tik tas sveikatos priežiūros technologijas, kurios yra aprobuotos Lietuvos Respublikoje;

4) išsaugoti fizinių ir juridinių asmenų komercinę paslaptį.

2. Įstatymai ir kiti teisės aktai visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms gali nustatyti ir kitų pareigų.

#### **51 straipsnis. Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų vidaus tvarkos taisyklės**

1. Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos privalo turėti įstaigos įstatų nustatyta tvarka patvirtintas vidaus tvarkos taisykles.

2. Vidaus tvarkos taisyklėse turi būti nurodyta:

1) juridinių ir fizinių asmenų kreipimosi į įstaigą tvarka;

2) su įstaiga susijusių juridinių ir fizinių asmenų teisės ir pareigos;

3) ginčų ir konfliktų tarp įstaigos ir juridinių ar fizinių asmenų sprendimo tvarka;

- 4) informacijos suinteresuotiems juridiniams ir fiziniams asmenims apie įstaigos veiklą suteikimo tvarka;
  - 5) įstaigos darbo laikas ir jo paskirstymas.
3. Šių įstaigų darbuotojai privalo turėti pareigines instrukcijas.

### **III DALIS**

#### **ĮSTAIGŲ VEIKLOS KONTROLĖ**

##### **52 straipsnis. Įstaigų teikiamų paslaugų valstybinė kontrolė**

1. Įstaigų, neatsižvelgiant į jų nuosavybės formą, teikiamų paslaugų valstybinę kontrolę atlieka:
  - 1) sveikatos apsaugos ministro paskirti pareigūnai;
  - 2) Valstybinė medicininio audito inspekcija - asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo, kokybės (tinkamumo) ir ekonominio efektyvumo valstybinę kontrolę;
  - 3) Valstybinė ir teritorinė ligonių kasos - asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kiekio ir kokybės kontrolę ir privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų naudojimo finansinę bei ekonominę analizę įstaigose, kurios sudariusios sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl paslaugų teikimo ir kompensavimo;
  - 4) Lietuvos medicinos etikos komitetas - asmens sveikatos priežiūros įstaigos teikiamų paslaugų atitikimo medicinos etikos reikalavimams valstybinę kontrolę;
  - 5) Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba - paslaugų, teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose, prieinamumo, tinkamumo ir efektyvumo valstybinę kontrolę, sveikatos priežiūros, švietimo, socialinės globos ir rūpybos įstaigų valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę.
2. Valstybinė paslaugų kontrolė sveikatos priežiūros įstaigose, kurių steigėjai yra Krašto apsaugos ar Vidaus reikalų ministerijos, atliekama Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Nr. [VIII-1800](#), 2000.07.04, Žin., 2000, Nr.61-1811 (2000.07.26)*

##### **53 straipsnis. Valstybės institucijų, kontroliuojančių paslaugų teikimą, teisės ir pareigos**

1. Valstybės institucijų, nurodytų šio įstatymo 53 straipsnyje, vadovai ar jų paskirti pareigūnai (toliau - pareigūnai) turi teisę:
  - 1) bet kuriuo laiku, pateikę paskyrimo dokumentą įstaigos vadovui ar jį pavaduojančiam asmeniui, netrukdomi patekti į įstaigą ir tikrinti, ar nėra pažeidžiami teisės aktų ir normatyvinių dokumentų reikalavimai;
  - 2) reikalauti ir gauti visą reikalingą informaciją, dokumentus, medžiagą, laboratorinius mėginius, ligonių medicininių apžiūrų ir tyrimų duomenis, įstaigos vadovų ir kitų darbuotojų žodinius ir raštiškus paaiškinimus, kurie reikalingi patikrinimui atlikti;
  - 3) reikalauti, kad pacientams būtų atlikti papildomi tyrimai;
  - 4) teikti motyvuotą pasiūlymą sveikatos apsaugos ministrui ar jo įgaliotam asmeniui sustabdyti ar panaikinti gydytojo medicinos praktikos ar įstatymų nustatytų kitų licencijų verstis sveikatos priežiūra galiojimą;
  - 5) reikalauti iš įstaigos administracijos vadovo laikotarpiui iki vieno mėnesio nušalinti sveikatos priežiūros specialistus ir patikrinti jų profesinę kompetenciją, jei buvo nustatyti šių specialistų profesinės veiklos trūkumai, galėję lemti ar lėmę žalą ar pavojų pacientų sveikatai, arba jei sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacija neatitinka nustatytų reikalavimų, arba šie specialistai dėl sveikatos būklės negali atlikti savo pareigų. Sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos patikrinimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija. Nušalinimo nuo darbo laikotarpiu sveikatos priežiūros specialistui darbo užmokesčio mokėjimas sustabdomas;
  - 6) įstatymų nustatyta tvarka patraukti įstaigos darbuotojus atsakomybėn už sveikatinimo įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus.
2. Įstaigos administracijos vadovui yra privalomas pareigūno reikalavimas nušalinti sveikatos priežiūros specialistą. Sveikatos priežiūros specialistas turi teisę tokį pareigūno sprendimą apskusti Sveikatos apsaugos ministerijai, o ši privalo išnagrinėti skundą per septynias dienas nuo jo gavimo dienos.

3. Pareigūnas per nustatytą terminą privalo pateikti tikrinimo aktą, išvadas ir rekomendacijas patikrinimą paskyrusios įstaigos vadovui ir tikrintos įstaigos vadovui.
4. Trukdymas pareigūnui atlikti pareigas užtraukia įstaigos vadovui įstatymų nustatytą atsakomybę.
5. Už tarnybinių įgaliojimų viršijimą pareigūnai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

#### **54 straipsnis. Paslaugų teikimo įstaigoje sustabdymas**

1. Akreditavimo tarnyba, Valstybinė medicininio audito inspekcija, Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba pagal kompetenciją priimtais sprendimais turi teisę sustabdyti įstaigoje visų ar tam tikrų paslaugų teikimą, jeigu:

- 1) įstaiga arba jos padalinys (filialas) verčiasi veikla, kuriai neturi licencijos ar akreditavimo pažymėjimo;
- 2) įstaigos arba jos padalinio (filialo) atliekama sveikatos priežiūra neatitinka teisės aktų ar normatyvinių dokumentų reikalavimų ir dėl to yra realus pavojus pacientų sveikatai arba daroma žala žmonių sveikatai, nuostoliai juridiniams ir fiziniams asmenims;
- 3) įstaiga nėra įregistruota Įstaigų registre arba įregistruota pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus ir daugiau kaip tris mėnesius nevykdo Įstaigų registro tvarkytojo reikalavimų;
- 4) įstaigoje sveikatos priežiūrą atlieka asmenys, neturintys tam teisės;
- 5) įstaigos ar jos padalinio patalpos, jų eksploatavimas, sveikatos priežiūros technologijos neatitinka teisės aktų ar normatyvinių dokumentų reikalavimų.

2. Įstaigos paslaugų teikimas gali būti sustabdomas ne ilgiau kaip trims mėnesiams. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybinės institucijos, priėmusios tokį sprendimą, privalo raštu informuoti įstaigos vadovą apie konkrečius sprendimo motyvus bei terminą pažeidimams ar trūkumams pašalinti.

3. Įstaigos vadovai, nevykdantys priimtų pagal šį įstatymą sprendimų sustabdyti visų ar dalies paslaugų teikimą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

4. Sustabdžius asmens sveikatos priežiūros įstaigoje paslaugų teikimą, įstaigos pacientai Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka perkeliama (perregistruojami) į kitas įstaigas.

5. Įstaiga per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą valstybės institucijų nustatytą terminą privalo pašalinti trūkumus. Pašalinus trūkumus, įstaigos veikla šio straipsnio 1 dalyje nurodytą valstybės institucijų įsakymu gali būti atnaujinta.

6. Jei per nustatytą terminą įstaiga trūkumų nepašalina, paslaugų teikimą sustabdžiusi institucija kreipiasi į Akreditavimo tarnybą dėl įstaigos licencijos galiojimo panaikinimo ir į Sveikatos apsaugos ministeriją dėl įstaigos valdymo organų nušalinimo ir laikinojo administratoriaus paskyrimo.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Nr. [VIII-1800](#), 2000.07.04, Žin., 2000, Nr. 61-1811 (2000.07.26)*

#### **55 straipsnis. Įstaigos valdymo organų nušalinimo ir laikinojo administratoriaus skyrimo tvarka**

1. Įstaigos valdymo organai nušalinami ir laikinasis administratorius skiriamas, jeigu:
  - 1) įstaiga nepašalina nustatytų pažeidimų ar trūkumų ir dėl to iškyla grėsmė, kad jos teikiamos paslaugos bus netinkamos bei kenks pacientų sveikatai, tačiau dar yra reali galimybė pataisyti padėtį;
  - 2) įstaigoje tais pačiais metais pasikartoja hospitalinės infekcijos protrūkis dėl įstaigos administracijos organizacinės veiklos trūkumų;
  - 3) įstaigoje tais pačiais kalendoriniais metais yra daugiau kaip vienas mirties atvejis dėl įstaigos specialisto ar specialistų kaltės.
2. Laikinas administratorius skiriamas laikotarpiui iki šešių mėnesių. Laikinojo administratoriaus prašymu sveikatos apsaugos ministras gali pratęsti šį terminą iki vienerių metų.

#### **56 straipsnis. Įstaigos laikinasis administratorius**

1. Įstaigos laikinasis administratorius - tai įstaigos valdymo organų nušalinimo laikotarpiui sveikatos apsaugos ministro skiriamas sveikatos priežiūros įstaigos vadovas. Įstaigų laikinųjų administratorių kvalifikacinius reikalavimus nustato Sveikatos apsaugos ministerija. Laikinojo administratoriumi negali būti įstaigos, kurios valdymo organai nušalinti, darbuotojas. Darbo sutartį su

įstaigos laikinoju administratoriumi sudaro ir ją nutraukia sveikatos apsaugos ministras ar jo įgaliotas atstovas.

2. Nuo laikinojo administratoriaus paskyrimo dienos visi įstaigos valdymo organų įgaliojimai pereina laikinajam administratoriui.

3. Laikinas administratorius turi teisę nutraukti ar sudaryti darbo sutartis su įstaigos valdymo organų nariais ir kitais darbuotojais.

4. Laikinajam administratoriui neprivalomi įstaigos steigėjo ar savininko sprendimai, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus.

5. Laikinas administratorius be įstaigos steigėjo ar savininko įgaliojimų ar sutikimo negali parduoti ar kitaip perleisti, įkeisti turto, reorganizuoti ar likviduoti įstaigos, spręsti kitų įstaigos steigėjo ar savininko išimtinai kompetencijai priklausančių klausimų.

6. Apie administravimo eigą ir rezultatus laikinas administratorius privalo informuoti sveikatos apsaugos ministrą, Akreditavimo tarnybą ir įstaigos steigėją ar savininką jų nustatytais terminais ir tvarka.

7. Laikinas administratorius privalo paskirti įstaigos reviziją ir atlikti higienos, epidemiologinę, darbų saugos ir medicininio audito ekspertizę. Ekspertizės turi būti atliktos per 3 mėnesius nuo laikinojo administratoriaus paskyrimo dienos.

8. Revizijos metu nustačius įstatymų, kitų teisės aktų ar normatyvinių dokumentų pažeidimus, laikinas administratorius kreipiasi į Akreditavimo tarnybą dėl licencijos galiojimo panaikinimo ir informuoja apie tai Sveikatos apsaugos ministeriją.

9. Laikinas administratorius už žalą įstaigai, atsiradusią dėl jo kaltės, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

#### **57 straipsnis. Įstaigos laikinojo administratoriaus atšaukimas**

Įstaigos laikinas administratorius sveikatos apsaugos ministro įsakymu atšaukiamas prieš terminą, jeigu;

- 1) Akreditavimo tarnyba nustato, kad įstaiga gali patikimai ir stabiliai veikti;
- 2) panaikintas įstaigos licencijos galiojimas.

#### **58 straipsnis. Įstaigų veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų teisės**

1. Šiame įstatyme nurodytos įstaigų veiklą kontroliuojančios valstybės institucijos pagal kompetenciją turi teisę:

- 1) įspėti įstaigą dėl jos veiklos trūkumų ir pažeidimų bei nustatyti jų pašalinimo terminus;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka skirti įstaigos vadovams ir darbuotojams administracines nuobaudas;
- 3) reikalauti, kad būtų patikrinta įstaigos sveikatos priežiūros specialistų profesinė kvalifikacija;
- 4) sustabdyti visų ar dalies paslaugų teikimą;
- 5) turėti kitas šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teises.

2. Šiame įstatyme nurodytos įstaigų veiklą kontroliuojančios valstybės institucijos taiko įstaigoms kontrolės priemones ir sankcijas, atsižvelgdamos į pažeidimo, kurio pagrindu taikoma kontrolės priemonė, turinį.

3. Šiame įstatyme nurodytų įstaigų veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų sprendimai dėl kontrolės priemonių ar sankcijų taikymo gali būti per trisdešimt dienų skundžiami įstatymo nustatyta tvarka. Apskundimas nesustabdo įstaigų veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų, nurodytų šiame įstatyme, nutarimų vykdymo.

#### **59 straipsnis. Įstaigų veiklos kontrolės priemonių taikymo pagrindai ir tvarka**

1. Šiame įstatyme nurodytos įstaigų veiklą kontroliuojančios valstybės institucijos priima sprendimą dėl šiame įstatyme numatytų įstaigų kontrolės priemonių ir sankcijų taikymo, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) šiame įstatyme nurodytoms įstaigų veiklą kontroliuojančioms valstybės institucijoms nepateikta įstaigų veiklos kontrolei atlikti būtina informacija ar dokumentai arba ši informacija ir dokumentai neatitinka tikrovės;

2) pažeisti įstatymai ir kitų teisės aktų ar normatyvinių dokumentų, reguliuojančių įstaigų veiklą, reikalavimai.

2. Klausimas dėl kontrolės priemonės taikymo įstaigai svarstomas dalyvaujant jos atstovams. Jeigu įstaigos atstovai neatvyksta į klausimo svarstymą, sprendimas taikyti kontrolės priemonę priimamas be jų.

3. Sprendimas dėl įstaigų kontrolės priemonių taikymo, išskyrus pagal nurodytą šio įstatymo 58 straipsnio 1 dalies 2 punktą, privalo būti priimtas per tris mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos. Už pažeidimus, nuo kurių padarymo dienos praėjo daugiau kaip vieneri metai, kontrolės priemonės negali būti taikomos.

#### **60 straipsnis. Uždarnosios biudžetinės įstaigos veiklos kontrolė**

Uždarnosios biudžetinės įstaigos veiklos kontrolė atliekama Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka.

#### **61 straipsnis. Baigiamosios nuostatos**

1. Veikiančios asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos vykdomai sveikatos priežiūros veiklai turi gauti licencijas iki 2002 metų gruodžio 31 dienos pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą planą - grafiką. Šių įstaigų atliekama sveikatos priežiūra be licencijos nuo 2003 metų sausio 1 dienos yra neteisėta.

2. LNSS viešųjų ir biudžetinių įstaigų vadovai turi būti atestuojami per trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [VIII-1512](#), 1999.12.23, Žin., 2000, Nr. 1-6 (2000.01.05)

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

#### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-288](#), 1997.06.24, Žin., 1997, Nr. 62-1462 (1997.07.01)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-940](#), 1998.11.24, Žin., 1998, Nr. 109-2995 (1998.12.11)

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

**Nauja įstatymo redakcija**

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1512](#), 1999.12.23, Žin., 2000, Nr. 1-6 (2000.01.05)

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 61 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1800](#), 2000.07.04, Žin., 2000, Nr. 61-1811 (2000.07.26)

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 52 IR 54 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.



Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-1943](#), 2000.09.19, Žin., 2000, Nr. 85-2579 (2000.10.11)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [VIII-2035](#), 2000.10.12, Žin., 2000, Nr. 92-2875 (2000.10.31)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [IX-287](#), 2001 04 19, Žin., 2001, Nr. 39-1357 (2001 05 09)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [IX-593](#), 2001-11-13, Žin., 2001, Nr. 97-3419 (2001-11-21)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [IX-1931](#), 2003-12-18, Žin., 2004, Nr. 4-37 (2004-01-07)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

10.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [X-1044](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 17-630 (2007-02-08)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 15, 17, 29 IR 40 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. liepos 1 d.

11.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [X-1204](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 72-2834 (2007-06-30)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 2, 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. liepos 1 d.

12.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [X-1377](#), 2007-12-13, Žin., 2007, Nr. 138-5643 (2007-12-29)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 43 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2008 m. sausio 1 d.

13.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-767](#), 2010-04-20, Žin., 2010, Nr. 51-2477 (2010-05-04)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 13, 20, 23, 24, 27, 39, 41 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR 40 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas, išskyrus 9 straipsnį, įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

14.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-886](#), 2010-06-08, Žin., 2010, Nr. 71-3558 (2010-06-19)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

15.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1122](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7106 (2010-11-27)  
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1563](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 86-4177 (2011-07-13)

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO 15(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2011-07-28)  
ausrine.trapinskiene@lrs.lt